

CENTERPARTIET I UPPSALAS LIBERALA IDÉPROGRAM

**NÄRODLAD
POLITIK**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. UPPSALACENTERNS UTGÅNGSPUNKT	3
2. FRIHET	3
3. MÄNNISKAN	4
4. CIVILSAMHÄLLET	5
5. FÖRETAGEN	6
6. JÄMSTÄLLDHET OCH JÄMLIKHET	6
7. DECENTRALISERING	7
8. KLIMAT OCH MILJÖ	7
9. DJUR OCH NATUR	9
10. SJÄLVÄGANDE OCH DEN FRIA MARKNADEN	10
11. ÖPPENHET OCH TOLERANS	11
12. DEN FRIA AKADEMIN	12

1. UPPSALACENTERNS UTGÅNGSPUNKT

Centerpartiets idéer är resultatet av en lång strävan för ett mer rättvist, fritt och grönt samhälle. Vi har våra rötter i den bonderörelse som var pådrivande för 1800-talets liberalisering och demokratisering av Sverige. Självägande bönder tillsammans med andra progressiva och marknadsliberala krafter utgjorde basen för frihetliga reformer som avskaffandet av privilegiesamhället, införandet av yttrandefrihet och näringsfrihet. Dessa reformer drev fram Sveriges liberala demokrati, skapade grunden för vårt välstånd och gjorde Sverige till en av världens bästa länder att leva i.

Centerpartiet i Uppsala fortsätter att bygga vidare på detta arv och driver framåt för ett friare och grönare Uppsala. Vi har ett tydligt fokus på alla invånares frihet och deras rätt att få fatta egna beslut om sina liv. Vi har också ett tydligt fokus på kommunens näringsliv, och vi vill att hela kommunen ska blomstra – du ska kunna leva gott oavsett om du bor inne i Sveriges fjärde största stad eller på landsbygden!

En förutsättning för frihet är demokrati och yttrandefrihet. Centerpartiet i Uppsala värnar en varm och levande debatt och vi har som målsättning att vara Uppsalas mest öppna politiska parti. För vi vet att det är människor och en fri debatt dem emellan som utgör samhället och vägen framåt.

2. FRIHET

Frihet tar sig många uttryck. Frihet att söka sin egen lycka och förverkliga sitt eget liv. Friheten i att bli behandlad som en jämlike. Frihet från att utsättas för våld. Varje människa har rätt till frihet. Vad vi var och en väljer att göra med denna frihet är upp till var och en – det är det som är det fina med frihet.

Negativ frihet är en beteckning för frihet från hinder eller tvång, medan positiv frihet kan sägas vara en individs frihet att kunna uppnå sina mål oavsett eventuella egna begränsningar. De negativa friheter som utgör vår rätt att vara fria och slippa begränsas av sådant som otrygghet och våld är avgörande för vår möjlighet att använda våra positiva friheter.

Varje individ har rätt till att känna sig säker på stadens gator, rätt att utan rädsla för inbrott kunna lämna sitt hem, och rätt till att tycka, tänka och säga vad hen vill utan rädsla för att utsättas för våld eller hot.

För att detta ska vara möjligt krävs det att någon försvarar denna negativa frihet. Utgångspunkten för detta är ett demokratiskt samhälle fritt från korruption med en fungerande rättsstat som garanterar oss våra fri- och rättigheter. Utan att någon försvarar vår frihet finns ingen möjlighet för oss att tillsammans bygga ett välmående samhälle, eftersom otrygghet och misstro då skulle sprida ut sig. Det skulle innebära att människor inte vågade röra sig fritt eller satsa på att nå sina drömmar.

Frihet är rätten att bestämma över sig själv och forma sitt liv. Centerpartiets liberalism är social, decentralistisk och grön. Vi ser att samhället är större än bara staten, samhället är en gemenskap där alla behövs. När många får vara med och ta ansvar för trygghet och gemenskap byggs en välfärd som är mycket starkare än vad staten ensam förmår. Oavsett var i Uppsala kommun du bor ska du ha samma möjlighet till individuell frihet och ett värdefullt liv.

3. MÄNNISKAN

Alla människors lika rätt och värde är grunden för Centerpartiets politik. Respekten för de mänskliga rättigheterna utgör en ovillkorlig utgångspunkt för all vår politik. Vi tror på varje människas inneboende kraft. Människors förutsättningar och livsmål varierar, men alla individer ska ges verkliga möjligheter att ha friheten att forma sitt liv efter egna önskemål eller värderingar.

Vi tror på varje människas rätt och förmåga att själv forma sin egen framtid. En människas frihet kan i grunden endast begränsas av hänsyn till andra människors lika rätt till frihet. Det innebär att en människas frihet aldrig får medföra att andra människors frihet beskärs - gränsen för friheten går där en persons agerande kränker en annan persons frihet. Var och en ska ha rätt till sitt eget liv och sin egen kropp, rätt till frihet att göra sina livsval och rätt att slippa förtryck. Vi i Centerpartiet i Uppsala kommer alltid med kraft bekämpa allt som förtrycker eller diskriminerar människor.

Centerpartiets utgångspunkt är att alla människor ska ha samma rätt till frihet och samma möjligheter att uppnå sina livsdrömmar. Att få leva sitt liv efter sin egen vilja, att älska den en vill och att inte hindras i sina livsval är rättigheter som måste gälla alla oberoende av exempelvis kön, sexuell läggning, eller

kulturellt, religiöst eller etniskt ursprung. Vår vision är ett Uppsala där alla har samma möjligheter att förverkliga sig själva och sina drömmar.

Alla människor föds inte med samma möjligheter - personer föds exempelvis med olika funktionsförmåga och barn har föräldrar med varierande föräldraförmåga. För att skapa frihet på riktigt är det därför en målsättning att tillhandahålla så hög välfärd som möjligt samtidigt som beslutskraft och självförverkligande stannar hos individen. Lika möjligheter skapar frihet, trygghet och rättvisa. För Centerpartiet i Uppsala är det en självklarhet att alla människor i barndomen ska få hjälp av samhället att kunna skapa lika möjligheter. När vi stärker möjligheterna för dem som har det sämst lyfter vi hela samhället. Ojämligheter som är en följd av vuxna individers fria val är däremot inte ett problem som samhället ska rätta till.

Möjligheter, skyldigheter och rättigheter ska ovillkorligen vara lika för alla. Samhället får aldrig ge vika från grundläggande demokratiska värderingar eller svika de mest utsatta i samhället. Rättvisa handlar om jämlikhet, men inte likformighet. Att vi vill ha likvärdiga möjligheter för alla innebär inte att det alltid ska leda till samma utfall. Problem kan lösas på olika sätt.

Vi har en positiv människosyn - vi vet att människor har en enorm drivkraft och en inneboende vilja att skapa sig en bättre tillvaro. Vi tror på människor. Vi ser att människor har förmåga att ta ansvar och göra kompetenta val bara vi ges möjlighet att utveckla vår inre potential. Vi vet att en framtid där alla har det ännu bättre är inom räckhåll för oss, om vi bara vågar tro på människors inneboende drivkraft och ge dem frihet att besluta över sina egna liv istället för att skapa system som underminerar denna drivkraft.

4. CIVILSAMHÄLLET

Det civila samhället, det vill säga människors frivilliga organisering, är en grundläggande del av en välfungerande demokrati och välfärdsstat. Det är viktigt för personlig utveckling, social hållbarhet, psykisk hälsa, integration, en demokratisk känsla och kreativt skapande. Ett starkt civilsamhälle leder till öppenhet och en långsiktigt hållbar demokrati med frihet för alla.

Idrott, frivilligt socialt arbete och amatörkultur är tydliga exempel på hur civilsamhället skapar sammanhållning, integration och engagemang. Politikens uppgift är att riva hinder och röja väg för denna utvecklingskraft. Vi i Centerpartiet Uppsala ser att om det offentliga blir alltför ambitiöst och tar på sig allt fler uppgifter så riskerar det att motverka de frivilliga initiativ som skulle uppkommit i dess ställe och som är en förutsättning för att så många av oss som möjligt ska uppleva meningsfullhet.

5. FÖRETAGEN

Liberalism är öppenhet inför förändringar. Vi tror på människors inneboende framåtanda och förmåga till innovationskraft och entreprenörskap. En politik som bejaktar entreprenörskap gör det möjligt för människor att förverkliga sina drömmar. Den enskilda människans initiativkraft, företagsamhet och ansvarskänsla är grunden för ekonomiska framsteg. Det är enskilda människor som startar, driver och utvecklar företagen och som skapar jobben i hela vårt land. En viktig frihetsfråga för oss i Centerpartiet i Uppsala är att underlätta för små och nystartade företag.

Allt större krav ställs på svenska företags konkurrenskraft och innovationsförmåga i denna föränderliga värld. Ett förbättrat företagsklimat i Uppsala kommun skulle ge fler och växande företag och därmed fler jobb. Det ska vara möjligt att driva företag överallt i vår kommun så att alla, oavsett om de bor på landsbygden eller inne i staden, kan känna att de kan välja att förverkliga sin liv genom företagande. En arbetsmarknad som är öppen för alla, är förutsättningen för att människor ska kunna påverka och förbättra sina egna och sina barns livsvillkor och kunna känna äkta frihet.

6. JÄMSTÄLLDHET OCH JÄMLIKHET

Jämlikhet är en av liberalismens grundpelare. Jämlikhet på det sättet att alla människor har rätt till samma frihet och är lika inför lagen. Staten får inte på något sätt behandla människor olika, utan ska agera neutralt och objektivt gentemot människor. Jämlikhet innebär dock inte bara att det offentliga ska behandla alla lika, utan även att människor ska ges jämlika chanser. Det handlar om lika rättigheter till sjukvård, till utbildning av hög kvalitet och till

grundläggande ekonomiska trygghetssystem. Varje individ har sedan ansvar för att förvalta sina möjligheter.

Centerpartiet ser jämställdhet som en förlängning av jämlikhet. Att utjämna strukturella skillnader mellan kvinnor och män är en förutsättning i strävan efter ett genuint fritt samhälle. I ett liberalt samhälle spelar kön ingen roll för en människas möjligheter att förverkliga sig själv utan vi behandlas utifrån de individer vi är, inte utifrån vilket kön vi har. Systematiska skillnader i villkor för kvinnor och män i samhället kan vi inte acceptera utifrån utgångspunkten att alla individer är lika mycket värda, med samma fri- och rättigheter. Det handlar om grundläggande saker som exempelvis lika lön för lika arbete, att känna sig lika trygga på våra gator och att bli likvärdigt behandlad i skolan och på arbetsplatsen.

7. DECENTRALISERING

Maktutövning begränsas genom maktdelning. Vår syn på staten är decentralistisk – vi vill flytta makten närmare människors vardag. Vi tror på människans förmåga att ta ansvar för sig själv och för andra och den egenmakten måste avspeglas i statens strukturer.

Samhället ska byggas underifrån. Vi vill arbeta för att stärka det personliga självbestämmandet och det lokala självstyret - beslut ska i första hand ska fattas av människor själva, eller så nära den enskilda människan som möjligt. I grunden ska så många beslut som möjligt fattas av individerna själva, därefter så nära människors vardag som möjligt. Frågor som berör det lokala ska skötas på kommunal och regional nivå istället för att bli statens angelägenhet. I en stor kommun som Uppsala bör många beslut kunna tas även av lokala råd på stadsdels- eller bygdenivå. Genom att kommuner får möjlighet att prova olika lösningar ökar chansen att vi hittar de bästa lösningarna på gemensamma problem.

8. KLIMAT OCH MILJÖ

Klimatförändringarna är en ödesfråga för mänskligheten och därför också för oss i Uppsala. Friheten för individer gäller även för kommande generationer

och de människor som ännu inte fötts - vilket gör oss i Centerpartiet i Uppsala övertygade om att klimatförändringarna måste bemötas med kraft.

Hittills har mänskligheten ofta sett alltför kortsiktigt på miljön och nyttjandet av naturens resurser. En allt dyrare räkning har ständigt skickats vidare till nästa generation. Påverkan av klimatförändringar orsakade av utsläpp av växthusgaser är redan ett faktum och förr eller senare kommer allt och alla påverkas. Klimatfrågans unika dilemma är att utsläppen får effekter oavsett var i världen de sker. Klimatomställningen måste ske både genom lokala och globala åtgärder.

Precis som Centerpartiet nationellt har slagit fast att vi vill vara det ledande partiet i klimat- och miljöfrågor är vi i Centerpartiet i Uppsala fast beslutna att vara det ledande partiet lokalt i Uppsala i de här frågorna. Vi vill vara en ledande kraft för att ställa om till hållbar utveckling i Uppsala kommun. Och vi vill se en kommun som går före och inspirerar andra i en hållbar omställning till grön tillväxt som gör skillnad på riktigt. Vi ser att vår gröna liberala politik är en riktigt bra förutsättning för att skapa förutsättningar för skarpa åtgärder och nya innovationer.

Snabba, konkreta åtgärder för klimatet lönar sig, medan passivitet kommer att bli extremt kostsamt. Frånvaron av internationella bindande avtal, eller lågt satta krav, får inte hindra oss lokalt från att gå före. Klimatpolitiken ska utgå från vad vetenskapen visar är nödvändigt för att undvika farliga förändringar. Höga ambitioner stärker entreprenörskap, utveckling av miljöteknik och initiativ inom civilsamhället. På samma sätt som vi använder staten för att garantera alla människors lika rätt och värde, finns ibland ett behov av att använda staten för att skydda och bevara vår gemensamma miljö och motverka klimatförändringarna.

Det ska alltid vara lönsamt att vara miljövårdande och olönsamt att agera miljöförstörande. På samma sätt ska det vara olönsamt att fortsätta släppa ut växthusgaser och lönsamt att ställa om. Vi tror på att kombinera miljöansvar med tilltro till teknikens och utvecklingens kraft. Vi vill se ett samhälle som bygger på hundra procent förnybar energi – och för att nå dit krävs tydliga ekonomiska styrmedel och långsiktiga satsningar på forskning och innovation för utveckling av framtidens klimatsmarta, resurssnåla och förnybara teknik. Uppsala bör arbeta för att bli en mer företagervänlig kommun för att kunna

skapa förutsättningar för företag som kan bevara frihet och välstånd för oss alla framåt genom klimatsmarta innovationer.

9. DJUR OCH NATUR

För oss är det prioriterat att skapa förutsättningar för ett långvarigt bevarande av naturen och ekosystemet. Oavsett om vi bor inne i Uppsala stad eller på landsbygden i vår kommun behövs vi alla i omställningen till ett hållbart kretsloppssamhälle.

Djur och natur är värdefulla och vårt liberala synsätt gäller även i de här frågorna. Vi är alla beroende av de ekosystem vi har omkring oss och som vi är en del av – det finns ett allmänintresse i att värna biologisk mångfald och en välmående natur. Att skydda den biologiska mångfalden är nödvändigt för att ekosystemen ska kunna fortleva. Utarmningen av artrikedomen berövar kommande generationer värdefulla resurser och upplevelser.

Naturen har unika värden som alla måste kunna ta del av. Allemansrätten är en möjlighet som ger oss som bor i Uppsala kommun frihet att njuta av naturen på ett sätt som få länder i världen kan erbjuda. Det är viktigt att balansen mellan äganderätt och allemansrätt inte störs genom en kommersialisering av allemansrätten. Inne i Uppsala stad är Fyrisån och årummet värdefulla miljöer att bevara och utveckla, särskilt ur ett perspektiv av biologisk mångfald. Vår landskapsfisk Asp är rödlistad, och Fyrisån är hem också för många andra arter.

Alla ska ha rätt till vatten, och brist på rent dricksvatten skulle utgöra ett existentiellt hot för Uppsalaborna. De flesta i Uppsala kommun får sitt dricksvatten från grundvatten som finns i bland annat Uppsalaåsen och vi i Centerpartiet Uppsala förstår vikten av att handskas varsamt med detta vårt gemensamma viktiga livsmedel. Uppsala kommun har en stark befolkningstillväxt, det här är på många sätt positivt, men medför samtidigt utmaningar för att säkra tillgången på rent dricksvatten, hantera avloppsvatten och tillgängliggöra vatten för rekreation, och också bevara och öka ekologiska värden.

Det är ett stort hot mot artrikedomen i Sverige att betes- och åkermark överges. Runt om i Uppsala kommun finns mycket värdefull åkermark som vi vill bevara. För Centerpartiet är det självklart att de människor som väljer det ska kunna äta kött- och mjölkprodukter. Men lika självklart är det att de djur

som ger oss köttet, mjölken och äggen ska ha det bra och tas väl om hand. Vi i Centerpartiet Uppsala tycker att det är en självklarhet att djur ska må bra. Djur ska ha det bra, skyddas från lidande och så lång som möjligt kunna få utlopp för sina instinkter och kunna utföra sitt naturliga beteende. Vi människor har en unik förmåga att kunna tänka på konsekvenser av vårt agerande - och det gör att vi har ett särskilt ansvar för de djur som lever under vår omsorg.

Djurskydd är en nödvändighet för att säkerställa en etiskt försvarbar djurhållning. Sverige tillhör en liten skara länder i världen som har högst djurskydd. Detta bör vi vara stolta över, värna om och fortsätta utveckla. Det goda svenska djurskyddet lönar sig. För djuren, för miljön och för folkhälsan. Vi i Sverige har Europas friskaste djur och använder i särklass minst antibiotika till djur i EU.

Tyvärr lönar det sig inte alltid för den svenska bonden. För det kostar lite mer att låta kycklingarna och grisarna få lite mer utrymme att röra sig på och att låta korna komma ut på sommaren. För oss i Centerpartiet i Uppsala är det därför självklart att vi ska ge svenska bönder goda villkor, så att de kan fortsätta producera mat med världens bästa djurskydd.

Småskaligt lantbruk är hållbart ur många perspektiv och behöver bli mer ekonomiskt lönsamt. Det är också viktigt med inhemsk livsmedelsproduktion för att skapa försörjningstrygghet i en alltmer orolig omvärld. Att vi har möjlighet att klara oss under en tillfällig kris gör oss starka nog att bevaka och bevara våra liberala värderingar.

En god viltförvaltning är också av vikt för att förvalta naturen på ett bra vis. Människan har ett ansvar att bedriva jakt för att hålla ner bestånden av vilt, för att trygga det ekosystem som vi är en del av.

10. SJÄLVÄGANDE OCH DEN FRIA MARKNADEN

Det välstånd som svenska företagare, entreprenörer och näringsliv skapar varje år är grunden för välmående samhälle som vi lever i. Sveriges välstånd och möjlighet till välfärd finns till tack vare alla de som skapar det. Detta välmående vore dock inte möjligt om det inte vore för två av de mest grundläggande principerna i varje samhälle: Ägande och den fria marknaden.

När människor är säkra på att de får skörda frukten av sitt arbete är de också villiga att lägga ner tid och kapital, samt ta stora risker för att uppnå det de strävar för. Dessutom förvaltar människor som äger sin mark, sitt företag eller sitt hus det långsiktigt, eftersom de vet att det de äger är deras eget.

Äganderätten går hand i hand med den fria marknaden. Likväl som företagaren äger rätt till den vinst företaget gör, äger konsumenten sin rätt till fria val. Om inte företagen producerar den vara eller tjänst som konsumenterna efterfrågar behöver företagen ställa om, eller kommer i slutändan gå i konkurs. Denna kreativa förstörelse och rätten till fria val driver hela tiden utveckling och innovation, samtidigt som det skapar välstånd och välfärd.

Äganderätt och den fria marknaden är fundamentala för Centerpartiet i Uppsala. Det offentliga ska sällan, och endast på mycket goda grunder, göra inskränkningar i detta. Vi kommer alltid arbeta för att Uppsala kommun står upp för äganderätten, och agera för att kommunen samverkar med företag på den fria marknaden istället för att konkurrera med dem.

11. ÖPPENHET OCH TOLERANS

Grundpelaren i en liberal demokrati är öppenhet och tolerans. Sverige har alltid präglats av utbyte med världen, i form av handel och genom migration både till och från Sverige. Centerpartiet värnar om att Sverige ska fortsätta vara ett öppet land gentemot omvärlden och gentemot varandra. Vår traditionella öppenhet har skänkt oss vårt ekonomiska välstånd och berikat oss med kulturella utbyten. Vi välkomnar ett Sverige och ett Uppsala som är heterogent med hänsyn till bakgrund och erfarenheter.

Centerpartiet i Uppsala tror på alla människors lika värde och en gemenskap som är öppen för alla oavsett bakgrund. Vi värnar om varje människas potential och vill underlätta för varje individ att vara delaktig i samhället, genom att förändra och utveckla system och strukturer som kan utgöra hinder för detta. Centerpartiet i Uppsala vill bryta uppdelningen mellan innan- och utanförskap. Vi vet att det är så vi bygger ett starkare Uppsala.

Vi lever i globaliseringens era, en tid präglad av snabba förändringar. Teknik och ekonomi knyter människor från avlägsna platser allt närmare varandra, samtidigt som en allt snabbare urbanisering samlar mänskligheten i allt större

städer. Centerpartiet i Uppsala ser positivt på den globalisering som genom nya idéer och friare rörlighet har fört jordens befolkning närmare varandra och berikat Sverige och Uppsala kommun.

12. DEN FRIA AKADEMIN

Bildning och fritt kunskapssökande vidgar människans vyer vilket skapar möjligheter för ökad frihet och större möjligheter att ta tillvara på sin potential. Därmed har kunskap ett egenvärde. Till sin natur är kunskapen fri. Den flödar mellan människor, mellan generationer och över nationsgränser. I informationssamhället går bildning att söka på många håll. Det skapar fantastiska möjligheter. Samtidigt lever akademins uppdrag vidare. I en tid av osäkerhet, där alternativa fakta som inte bygger på vetenskap eller kunskap bidrar till att skapa söndring mellan människor, är det uppdraget viktigare än någonsin.

Universiteten och högskolorna har flera viktiga syften och uppdrag: dels att producera ny kunskap och dels att tillhandahålla den etablerade kunskapen men även kompetensutveckla arbetskraft för Sveriges arbetsmarknad. För Centerpartiet i Uppsala är det självklart att akademien måste få utföras frikopplat från politisk styrning. Viljan att utbildning ska tjäna särskilda syften eller ideologier måste motarbetas, liksom måste tanken om att forskningen ska komma fram till vissa särskilda resultat.

Högre utbildning och fria lärosäten ska självständigt kunna bedriva högkvalitativ forskning och utbildning. Fria universitet och högskolor gynnar både forskning, utbildning och tillväxt i ett långsiktigt perspektiv. Centerpartiet i Uppsala vill se starka och självständiga universitet med hög handlingsfrihet. Lärosäten måste garanteras akademisk självständighet, och ges större möjligheter att konkurrera om studenter och forskningsanslag. Akademien, inte politiken, ska ha den avgörande makten över universitetets styrning.